

Galiza mobilízase de novo contra a vaga eólica e por un modelo enerxético alternativo

Uxía Iglesias / Redacción Cerna

O 5 de xuño, Día Mundial do Medio Ambiente, e o 11 de decembro, Día das Montañas. Estas dúas datas volveron ser claves ao longo do 2022 na loita contra a invasión eólica en Galiza. O pobo mobilizouse masivamente baixo o lema “Temos alternativa! Por unha enerxía xusta e sustentábel. Por unha enerxía por e para o pobo” nunhas manifestacións convocadas pola Coordinadora Eólica Así Non, conformada por máis de 200 entidades repartidas por todo o país, entre colectivos e plataformas veciñais, ecoloxistas, culturais e sociais.

Persoas asistentes á manifestación do 5 de xuño de 2022 convocada baixo o lema ‘Eólica, Así Non’ na Praza do Obradoiro de Santiago de Compostela · Coordinadora Eólica Así Non

5X: Día do Medio Ambiente

Unha Praza do Obradoiro chea de xente evidenciou no Día do Medio Ambiente, o pasado 5 de xuño, a contundente resposta da sociedade galega perante o desenvolvemento dun modelo enerxético que pon en risco o equilibrio ecolóxico do territorio. Esta contestación popular ratificouse o Día das Montañas, 11 de decembro, onde foron un total de 19 as mobilizacións convocadas en diferentes localidades galegas de xeito descentralizado. Reivindicar diante das administracións públicas a preservación das montañas como ecosistemas fundamentais para a vida fronte ao espolio eólico foi o fío condutor destas concentracións, que reuniron preto de 4.000 persoas.

Aconteceu isto nun ano de regresión ambiental e democrática polas macro-renovables. Un ano no que a Xunta de Galiza resolveu en menos dunha semana 60 Declaracións de Impacto Ambiental (DIA) de proxectos eólicos. De todas elas, tan só 26 resultaron desfavorables, mentres o resto de parques foron considerados por parte da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático como “ambientalmente viábles”. A carreira eólica, ademais, non se xoga só en terra firme. No mar de Galiza, as grandes eléctricas proxectan un total de nove parques eólicos que manteñen en alerta o sector pesqueiro, en perigo polo desenvolvemento desta industria.

Neste contexto, a veciñanza dos espazos rurais máis afectados teceron redes e resistencias locais para a defensa dunha transición enerxética xusta e que responda aos intereses das persoas e non do oligopolio enerxético. A manifestación do 5 de xuño na capital galega congregou varios milleiros de manifestantes procedentes de todas as partes do país e máis de 200 colectivos e plataformas ecoloxistas, culturais, veciñais, sindicais, comunais e políticas. Logo de que a Coordinadora Eólica Así Non dese lectura ao manifesto “Temos alternativa”¹, a actriz Isabel Risco e o contacontos Lois Pérez pecharon o acto reivindicativo ao berro de “Temos alternativa, temos futuro! Enerxía por e para o pobo!”. Finalmente, o grupo *Cuarteto de Barbude* puxo o colofón á manifestación coa interpretación do himno galego.

11D: Día das Montañas

Xa na xornada na defensa das montañas, a cidadanía galega volveu reunirse para reclamar un novo modelo enerxético en numerosos enclaves xeográficos repartidos nas catro provincias: A Baña, A Fonsagrada, Cecebre, Foz, Meira, Monterroso, Coristanco, Mondoñedo, Moeche, Lugo, Becerreá, Vila de Cruces, Moaña, Pontevedra, Forcarei, Xinzo de Limia, Vimianzo, Cee e Xermade. Alén das concentracións, Lugo, A Baña, Moeche e Forcarei realizaron unha marcha reivindicativa polas rúas dos respectivos concellos. Ademais, noutros luga-

ADEGA foi unha das asociacións convocadoras da manifestación, que no 5 de xuño percorreu as rúas compostelás · Coordinadora Eólica Así Non

Membros da Coordinadora 'Eólica Así Non' xunto coa actriz Isabel Risco e o contacontos Lois Pérez no palco da manifestación do 5 de xuño · Coordinadora Eólica Así Non

Unha muller suxeita un cartel en contra das liñas de alta tensión ao carón das casas, na manifestación do 11 de decembro en Foz · Coordinadora Eólica Así Non

res como Foz, Monterroso, Mondoñedo, Vimianzo, Cee e Xermade completaron a xornada con subidas aos cumios ou con andainas polas zonas máis afectadas polos macroproxectos eólicos.

Baixo numerosas consignas como "Montañas sagradas, aldeas habitadas", "O Capital bótanos do rural", "Que nos escoiten, queremos vivo o monte" ou "Non ao espolio do noso Patrimonio", a multitude congregada volveu alertar a través doutro manifesto da situación na que ficaría o territorio galego de saíren adiante os máis de 300 proxectos eólicos que actualmente se atopan en tramitación en terra e mar, e que se sumarían aos preto de 190 parques eólicos autorizados ou en funcionamento.

As montañas galegas onde pretenden instalarse os eólicos abastecen a sociedade do 80% dos seus recursos hídricos, acollen os hábitats e as especies de maior valor para a preservación da biodiversidade e para enfrontar o cambio climático, regulan o clima, gardan o noso patri-

monio cultural e outorgan paisaxe e alimento. Tamén son o lugar no que moitas persoas desempeñan a súa actividade, incompatible na maioría dos casos coa implantación de megaproxectos eólicos, o que condena estas poboacións rurais a un novo éxodo cara ás vilas e cidades.

"Este é o momento de rachar coa lóxica capitalista da produción e o consumo de enerxía, baseada na destrución do medio ambiente, no espolio de recursos e na produción intensiva e centralizada da enerxía por parte dun oligopolio enerxético que mantén cativa a sociedade ao servizo dos seus intereses privados". A Coordinadora Eólica Así Non denunciou deste xeito en varias manifestacións un modelo "depredador" propio do sistema produtivo de enerxías fósiles que perpetúa o papel de Galiza como subministradora de enerxía barata para satisfacer a demanda doutros territorios non produtores e hiperconsumidores. É, en definitiva, "un modelo colonial, inxusto coa sociedade galega e insustentábel, porque pon en risco a nosa soberanía alimentaria e a

Veciñanza congregada na mobilización do 11 de decembro en Foz · Coordinadora Eólica Así Non

Mobilización da veciñanza afectada pola invasión eólica en Coristanco, a 11 de decembro · Coordinadora Eólica Así Non

Concentración da veciñanza en Moaña pola paralización de proxectos eólicos · Coordinadora Eólica Así Non

Pancartas na Praza do Obradoiro contra a invasión eólica · Coordinadora Eólica Así Non

Veciñanza sostén un cartel contra os eólicos en Xinzo de Limia, na concentración do 11 de decembro · Coordinadora Eólica Así Non

Andaina en contra do actual modelo enerxético en Monterroso · Coordinadora Eólica Así Non

preservación de ecosistemas e hábitats que son fundamentais para enfrontar o reto climático”, apunta a Coordinadora.

Os piares da alternativa enerxética

As entidades agrupadas na coordinadora levan tempo traballando nunha alternativa viable que supoña unha transición enerxética xusta e consensuada por un amplo abano de colectivos galegos representativos de diferentes ámbitos e inquedanzas sociais. Os principios rexedores desa alternativa sitúan a protección do medio ambiente na base da actual transición ecolóxica, e apela ao estrito cumprimento da normativa ambiental e á ampliación dos espazos naturais protexidos, tanto en terra

como no mar, onde tamén a biodiversidade e a pesca se ven ameazados pola actual vaga eólica.

A Coordinadora reclama, deste xeito, un modelo enerxético que respecte o patrimonio cultural e que non comprometa a soberanía alimentaria de Galiza ou o abastecemento de alimentos básicos para a poboación no futuro. Tamén apela á soberanía enerxética da poboación galega e ao dereito do pobo e da administración pública a participar na xestión directa da demanda e na xeración eléctrica con obxectivos de rendibilidade ambiental e social. Os manifestos de Eólica Así Non instan a priorizar o aforro e a eficiencia enerxética fronte ao aumento da xeración, ao ter en conta que Galiza xa acadou os obxectivos da UE e do Estado en materia de xeración eléctrica renovable para 2030, exportando xa ao redor do 30% da electricidade que produce.

Este movemento social insiste en que a planificación eólica de Galiza está obsoleta e que carece de aval social e ambiental. Por iso, reclama unha vez máis o deseño dunha planificación enerxética con fins socioambientais e ao servizo do país, elaborado a partir da participación activa da cidadanía, co gallo de facer prevalecer o interese público fronte ao privado, e considerando a enerxía como un ben básico para a sociedade.

Denuncias na Comisión Europea contra a Xunta e o Estado

ADEGA presentou en 2022 denuncia na Comisión Europea contra os gobernos da Xunta e do Estado, por promover continuas reformas legislativas pola vía da urxencia e sen consulta pública, co obxectivo de favorecer as promotoras enerxéticas, e a expensas de recortar garantías ambientais e de participación democrática. Lembrou que a Xustiza xa declarou ilegais algunhas das modificacións normativas impulsadas pola Xunta, o que obrigou o goberno galego a rectificar para dar cumprimento ás leis vixentes. A Coordinadora tamén manifestou a súa intención de seguir ampliando este movemento social e de mobilizar o país ata conseguir que Galiza teña un modelo enerxético “racional, sustentábel e xusto co seu territorio e coa súa xente”.